

Туган телем – татар теле

Безнең тату гаилә

(2 нче дәрес)

Безнең гаилә

Әткәй, әнкәй, мин, апай, әби, бабай һәм бер пәси —
Безнең өйдә без җидәү: безнең, пәси — җиденчәсе.

Бергә ашый, чәй эчә, безнеңлә бергә йоклый ул,
Хезмәте дә бар: өйне тычкан явыздан саклый ул.

(Габдулла Тукай)

*безнеңлә — безнең белән.

Яратам

Яратам мин өемне,
Эти белән әнине,
Абый белән энемне,
Бишектәге сеңлемне.

(Шәйхи маннур)

Иң зур кеше

Күпне белгән кеше –
Ул зур кеше була...
Күптән-күптән белгән
Бик зур кеше була,
Бик зур кешегә дә
Тиң зур кеше була.

Әти-әнидән дә
Зуррак кеше булмый:
Шуны белгән кеше –
Иң зур кеше була.

(Рөстәм Мингалым)

Әнием

Әнием минем матур,
Күзләре якты, көләч.
Шундый күңелле була
Ул өйгә кайтып кергәч.
Мин елышам әнигә,
Әни миңа елыша.
Битләре аның кайнар,
Ә куллары йом-йомшак.
Конфет та кирәк түгел,
Кирәк түгел курчак та,
Чөнки мин әниемне
Алдым инде кочаклап.

(Ренат Харис)

Дәү әнием

Әниемнең әнисе
Әбием була минем,
Әби генә түгел әле
Ул минем дәү әнием.
Тәмле ашлар пешерә,
Матур гөлләр үстерә.
Өебезнең нуры ул,
Барыбыздан олы ул.
Жылы оек, бияләй
Бәйли безгә көз җиткәч.
Мин дә аңа бүләкләр
Алырмын үсеп җиткәч.

(Әминә Бикчәнтәева)

Безнең тату гаилә...

Күпме шатлык, күпме наз!

Борчулар булсын бик аз!

Бик бәхетле гаилә:

Әти, әни, бабай, әби,

Малай, кыз да биредә,

Яшик гел бергә -бергә,

Булып тату гаилә,

Кушылыгыз Сез, безгә!

(Халикова Нурфия)

- Гаиләдә кемнәр бар?

- Әйдә, бармакларда күрсәтик!

Бу бармак – бабай,

Бу бармак – әби,

Бу бармак – әти,

Бу бармак – әни,

Бу бармак – нәни бәби,

Аның исеме – Чәнти.

(Татар халык авыз иҗатыннан)

Бу бармак - әти,
Бу бармак - әни,
Бу бармак - бабай,
Бу бармак - әби ,
Бу бармак - малай,
Яшәве бергә шулай –
Бик күңелле, бик кызык,
Кабатлыйк кызып -кызып:
Бу бармак - әти,
Бу бармак - әни,
Бу бармак - бабай,
Бу бармак - әби,
Бу бармак - кыз.

(Халикова Нурфия)

Бармаклар уены

- Бармак, бармак,
Кайда булдың?
- Бу абый белән баланга бардым,
Бу абый белән ярма ярдым,
Бу абый белән чәй эчтем,
Бу энем белән биергә төштем.

(Татар халык авыз ижатыннан)

Күнегүлөрдөн соң мактау сүзлөрө

Үчтеки, үчтеки,
Үсмэгэнгә кечтеки.
Үсә-үсә зур булыр,
Бигрәк матур кыз булыр.

Үчтеки, үчтеки,
Үсмэгэнгә кечтеки.
Үсә-үсә зур булыр,
Бик батыр егет булыр.

(Балалар фольклоры)

Эби такмаклары(үртөвөч)

Эби, эби, эбэнэк,
Эби миннэн тэбэнэк.
Эбилэргэ барган идем,
Эби ята тэгэрэп.
Эбекэйне торгыздым,
Утырдык без бергэлэп.
Эби сүзеннэн көлөп,
Үзем киттем тэгэрэп.
Тэгэри-тэгэри киткэнмен,
Өйгө кайтып житкэнмен.
Гөл савытына менеп,
Шуннан егылып төшкэнмен.

И эбекэй, эбекэй,
Пешер миңа тәмлекэй.
Пешер бераз элбэ дә,
Янына куш хэлвэ дә,
Тагын булса, эжекэй*,
Шикэр белэн тәмле чэй,
Рэхмэт айтеп, эбекэй,
Эй, итәрмен чэбэкэй!

(Балалар фольклоры)

Мәкальләр

- Әткәм йорты – алтын бишек.
- Әткәм – шикәр, әнкәм – бал.
- Әти-әни чын дустым, дус-ишләрем, юлдашым.

***Дарес тәмам, дуслар!
Сау булыгыз!***

